Prima instanță: Judecătoria *****, sediul Centru (Judecător L.Mitrofan)
Dosarul nr. 2a-472/23
2-19190498-02-2a-02022023

D E C I Z I E

03 mai 2023 mun. *****

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel *****

în componenţă:
Preşedintele completului, judecătorul Ana Panov
Judecători Angela Braga și Viorica Mihaila
Grefierul: Maria Poparcea

examinând în ședință de judecată publică cererea de apel declarată de avocatul Eduard Hadei, în interesele lui Sprînsean Valeriu,

în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată înaintată de Gavlițcaia Natalia în interesele copilului minor Gavlițchi Alexandr, Gavlițcaia Natalia către Sprînsean Valeriu, compania de asigurări ”Galas” SA cu privire la repararea prejudiciului moral și material,

împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2022 a Judecătoriei *****, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 29 noiembrie 2019, Gavlițcaia Natalia în interesele copilului minor Gavlițchi Alexandr, Gavlițcaia Natalia a depus cerere de chemare în judecată către Sprînșean Valeriu cu privire la repararea prejudiciului moral și material.

În motivarea cererii a indicat că, la 29.01.2016, orele 18:05 în Dispeceratul SSTCR al DP mun. ***** a parvenit informația despre accidentul rutier care a avut loc în mun. *****, str. Ion Creangă, 6/1.

Afirmă că, astfel, cet. Sprînșean Valeriu Mihai a.n. *****.*****, conducând autovehiculul de model ***** *****cu n/î ***** *****, manifestând imprudență la trafic și ignorând cerințele pct. 40 (1) al RCP din Republica Moldova ca rezultat a comis tamponarea pietonilor Gavlitcaia Natalia a.n.***** și a minorului Gavlițchi ***** a.n. *****, în rezultatul acestui accident rutier pietonii sus-menționați s-au adresat la DMU pentru acordarea primului ajutor medical.

Relevă că, după finisarea tratamentului, conform îndreptărilor la Centru de Medicină Legală la examinarea medico-legală a cet. Gavlițcaia Natalia au fost depistate excoriații la nivelul membrului superior stîng, echimoze la abdomen pe stîng și membrul inferior stîng. Aceste leziuni corporale au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, sau lovire de acesta, posibil în timpul și circumstanțele indicate ce se califică ca vătămare neînsemnată. Iar minorului Alexandr Gavlițchi s-a constatat traumă cranio-cerebrală acută închisă manifestată prin contuzie cerebrală minoră, hematom subapouneurotic frontal-nazale, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare ușoară.

Susține că, Organul de constatare a încadrat acțiunile contravenționale ale lui Sprînșean Valeriu în baza art. 242 alin. (2) din Codul contravențional.

Menționează că, conform procesului-verbal cu privire la contravenție MAI 03307209 din 18.02.2016 contravenientului Sprînșean i-a fost aplicată amendă administrativă în sumă de 60 UC ceea ce constituie suma de 1000 lei.

Invocă că, în rezultatul celor întâmplate, membrii familiei Gavlițchi au avut de suferit mult în plan psiho-emoțional și fizic. Astfel, reclamanta care la acel moment alăpta pruncul a fost nevoită să se refuze de la alăptare deoarece a dispărut laptele, trecând bebelușul la alimentație artificială. Respectiv a fost stresată mama cît și copilul care era alăptat.

De asemenea a invocat că, feciorul minor ***** care este victima accidentului la moment se simte rău, are coșmaruri, i-a fost dereglată memoria, reclamanta fiind nevoită să apeleze la serviciile psihologului pentru asistență și consiliere psihologică, dat fiind dereglarea stării psiho-emoționale. După acest accident nu mai este liniște în familie, părinții fiind plasați într-o situație de teamă, frică și incertitudine față de viitorul copiilor care au suferit direct și indirect.

Reiterează că, pînă la moment atât copilul minor Gavlițchii Alexandr cît și reclamanta au urmat curs de restabilire psihologică, în special merg nemijlocit la Institutul Mamei și Copilului întru restabilirea dezvoltării psihico-emoționale normale și restabilirea sistemului nervos lezat prin accident.

Afirmă că, la 11.11.2016 medicul Secției Consultative Copii a instituției nominalizate mai sus examinînd starea copilului Gavlițchii ***** a stabilit că ”copilul rău vorbește, este foarte agitat, doarme rău, noaptea are enurezis. Din spusele părinților la vîrsta de doi ani copilul vorbea mai bine ca acum. Copilul cu mama sa a suportat un accident rutier, care s-a ales cu o traumă cranio-cerebrală acută, contuzie cerebrală. A fost internat la spitalul V. Ignatenco secția de neuro-chirurgie și traumatologie asociată. A primit tratamentul necesar, a fost externat pe 05.02.2016 cu recomandări și evidență la neurolog la locul de trai în dinamică. S-a

efectuat psihodiagnosticul desfășurat cu scopul determinării nivelului funcțiilor intelectual amnezice și emoțional volitive și a limbajului. Rezultatele examinării denotă următoare – copilul acceptă sarcina instructiv parțial, la fel o și îndeplinește, ce demonstrează ca nivelul de înțelegere a sensului și noțiunilor (conform vîrstei) este diminuat, copilul este timid, neîndemînatic, se ascunde după tata, cînd este întrebat răspunde greu, folosește cuvinte și silabe separate în locul propozițiilor simple. La doi ani, copilul se exprima mai ușor și forma propoziții simple din trei cuvinte, acum folosește cuvinte pe silabe pentru ași formula cererea, deci reținerea în dezvoltarea psihică și verbală (în urma accidentului rutier suportat pe 29.01.2016). Se recomandă: Copilul necesită ocupații psiho-pedagogice individuale sistematice. Ocupații logopedice curative și de dezvoltare a limbajului sistematic. Frecventarea grădiniței cu specifică logopedic. Evidența și tratament la neurolog. Consiliere psihologică la necesitate. Evidența la medicul de familie la locul de trai".

Comunică că, la 23.11.2016 cu scrisoarea recomandată pîrîtului i-a fost expediată o pretenție prin care au solicitat repararea prejudiciului, însă pîrîtul nu a reacționat la această scrisoare.

Accentuează că, copilul minor Gavlițchii ***** după accident necesită un tratament special și o îngrijire specială, iar mama nu era în stare, dat fiind că și ea greu a suportat consecințele accidentului, familia Gavlițchii în interesul superior al copilului minor a fost nevoită să angajeze o dădacă, pentru care fapt la 29.01.2016 a fost încheiat între reclamanta Gavlițccaia Natalia și Onică Olga un contract privind prestarea serviciilor de dădacă pentru care prima a achitat suma de 7 470 lei.

Indică că, la 27 februarie 2019 Judecătoria ***** sediul Buiucani a emis în cadrul dosarului nr. 5r-783/2018 hotărârea prin care a respins ca tardivă contestația depusă de către Sprînșean Valeriu Mihai, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție cu seria și nr. MAI 03307209 și decizia cu privire la aplicarea sancțiunii contravenționale din 18.02.2016.

Menționează că, la 20 august 2019 Colegiul penal al Curții de Apel ***** a emis în cadrul dosarului nr. 4r-1084/19 Decizia prin care a respins ca nefondat recursul declarat de către avocatul Eduard Hadei în interesele lui Valeriu Sprînșean și a menținut hotărârea Judecătoriei *****, sediul Buiucani din 27 februarie 2019, prin care a fost respinsă ca fiind depusă tardivă contestația lui Sprînșean Valeriu împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție cu seria și nr. MAI 03307209 și deciziei cu privire la aplicarea sancțiunii contravenționale din 18.02.2016.

Solicită încasarea din contul pârâtului în contul reclamanților a sumei de 100 000 lei cu titlul de prejudiciu moral, suma de 7 470 lei cu titlul efectuate în legătură cu contractarea serviciilor unei dădace, a sumei de 5 000 lei ce constituie serviciile

avocatului și a cheltuielilor legate de asistența medicală și tratament.

La 29 septembrie 2020 Gavlitcaia Natalia în interesele copilului minor Gavlițchi Alexandr, Gavlitcaia Natalia a depus cerere de chemare în judecată concretizată prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului în contul reclamantului a sumei de 100 000 lei cu titlul de prejudiciu moral, suma de 7 470 lei cu titlul efectuate în legătură cu contractarea serviciilor unei dădace, a sumei de 5 000 lei ce constituie serviciile avocatului, suma de 300 lei pentru publicarea citației în Monitorul Oficial privind citarea în instanță a pârâtului, a sumei de 3000 lei pentru evaluarea psihologică, a sumei de 600 lei cu titlul de taxă achitată executorului judecătoresc pentru înmânarea actelor pârâtului Sprînșean V., a sumei de 19 710 lei cu titlul de cheltuieli de asistență medicală.

La 07 mai 2021 Gavlitcaia Natalia în interesele copilului minor Gavlițchi Alexandr, Gavlitcaia Natalia a depus cerere de chemare în judecată concretizată prin care a solicitat încasarea din contul lui Sprînșean Valeriu, companiei de asigurări ”Galas” SA a prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei din contul lui Sprînșean Valeriu, iar din contul pîrîtului CA ”Galas” SA a solicitat încasarea prejudiciului material în sumă de 7 470 lei, pentru serviciile dădacei, suma de 5 000 lei pentru serviciile avocatului, suma de 300 lei pentru publicarea citației în Monitorul Oficial, suma de 3 000 lei pentru evaluarea psihologică și suma de 600 lei pentru taxa de stat achitată, suma de 19 710 pentru cheltuielile legate de asistență medicală.

La 07 decembrie 2021 Gavlitcaia Natalia în interesele copilului minor Gavlitchi Alexandr, Gavlitcaia Natalia a depus o cerere de chemare în judecată concretizată prin care solicită încasarea din contul lui Sprînsean Valeriu a prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei. Încasarea din contul C.A. ”Galas” S.A. în contul reclamantei și a copilului minor a prejudiciului material cauzat: 7470 lei cheltuieli efectuate în legătură cu contractarea serviciilor unei dădace, 5000 lei pentru serviciile avocatului, suma de 300 lei pentru cheltuieli de citare publică, suma de 3000 lei costul evaluării psihologice, 600 lei pentru taxa achitată executorului judecătoresc, suma de 5140 lei cheltuieli pentru consultanță psihologică, suma de 2093 lei pentru costul serviciilor medicale, suma de 170 lei pentru examenul electroencefalografiei, în total suma de 23 773 lei.

La 14 ianuarie 2022 C.A. ”Galas” S.A. a depus cerere privind excepția de tardivitate în temeiul art. 186^1 din Codul de procedură civilă prin care a solicitat să fie admisă cererea privind ridicarea excepției de tardivitate, emiterea unei încheieri prin care să fie dispusă respingerea cererii depuse de către Gavrilitcaia către C.A. ”Galas” S.A., cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de jduecată, ca fiind tardivă.

În cadrul examinării cauzei reprezentantul pîrîtului, avocatul Eduard Hadei a depus referință prin care a solicitat respingerea cererii de chemare ca neîntemeiată.

În motivarea referinței a indicat că, la 29 noiembrie 2019, reclamanta Gavlițcaia Natalia, în interesele minorului Gavlițchi Alexandr, a înaintat Judecătoriei ***** sediul Centru, cererea de chemare în judecată îndreptată spre Sprînsean Valeriu, privind încasarea prejudiciului moral cauzat prin urmare a accidentului rutier. În faza procesuală a pregătirii cauzei pentru dezbateri, a fost recunoscut în calitate de pîrît compania de asigurări ”Galas” S.A.

Afirmă că, la 07 decembrie reclamanta, Gavlitcaia Natalia, în interesele minorului Gavlițchi Alexandr, prin intermediul avocatului a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitînd încasarea din contul pârâtului Sprinsean Valeriu în interesele reclamantei – Gavlițcaia Natalia și a copilului minor Gavlițchi Alexandr, paguba morală cauzată prin accidentul rutier produs de pârât în valoarea de 50 000 lei.

Menționează că, netemeinicia cererii de chemare în judecată se referă la lipsa elementelor de fapt doveditoare a consecințelor și suferințelor invocate pentru pretinderea reparației prejudiciului moral de către reclamantă și reprezentantul acesteia.

Specifică că reclamanta, în cererea de chemare în judecată, invocă încălcarea legislației naționale, precum și prevederile Convenției Europene pentru Drepturile Omului, în ceea ce ține de încasarea prejudiciului moral, fără a raporta prevederile normei materiale la fapta presupus generatoare de prejudicii, învederate și opuse reclamantului Sprînsean Valeriu. Acest fapt denotă caracterul pur declarativ al cererii de chemare în judecată, caracterizat prin inconsistența probatorie, prin care doar se invocă un eveniment juridic – fapta contravențională în sarcina lui Sprînsean Valeriu. Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea cererii și indicarea explicită a înscrisurilor pe care se construiesc pretențiile, raportarea probatoriului la normele de drept material, pretins încălcate, dovedirea prejudiciului moral ca existent și real, și prin cumul existența raportului de cauzalitate dintre evenimentul juridic ilicit cu paguba morală suferită.

De asemenea, invocă că, însăși existența procesului-verbal cu privire la contravenție MAI 033072-9 din 18.02.2016 nu poate face dovada existenței prejudiciului moral, or, cuantumul prejudiciului moral, pretins spre încasarea de reclamantă, în valoare de 50 000 lei, este unul exagerat, disproporționat și neraportat la circumstanțele obiective ale faptei.

Subliniază că, la 29.01.2016, Sprinsean Valeriu a comis din imprudență, contravenția prevăzută de art. 242 alin. (2) din Codul contravențional, încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulație rutieră soldată cu cauzarea de vătămări corporale ușoare victimei. Victime ale accidentului rutier au fost consemnate în procesul-verbal cu privire la contravenție, Gavlițcaia Natalia și fiul acesteia Gavlitchi Alexandr (minor de 3 ani). Temiul acestor afirmații rezidă în art.

20 alin. (3) din Codul civil.

Mai menționează că, în conformitate cu procesul-verbal cu privire la contravenție, MAI 03307209 din 18.02.2016, pîrîtului Sprinsean Valeriu i s-a imputat, coroborat cu fapta contravențională de la art. 242 alin. (2) din Codul contravențional, încălcarea normei materiale prevăzute de pct. 40.1 din Regulamentul circulației rutiere și anume la înaintarea virării la stînga sau întoarcerii, conducătorul de vehicul trebuie să se aproprie din timp de axa drumului, în cazul circulației de dublu sens, sau de marginea stângă a carosabilului cu circulația în sens unic, să cedeze trecere vehiculelor care vin din sens opus și urmează să se deplaseze înainte sau la dreapta, precum și pietonilor.

Relevă că, dispozițiile Regulamentului circulației rutiere, implică cu titlul imperativ, respectarea unor reguli de circulație rutieră, atât pentru pieton cît și pentru conducătorul autovehiculului. Astfel, Gavlitcaia Natalia nu a respectat regulile circulației rutiere, a trecut cu copilul minor strada într-un loc unde nu era trecere de pietoni, a comis o faptă cu intenție directă, însă nu a fost atrasă la răspundere contravențională.

Notează că, raportul juridic de natură contravențională, a luat naștere între contravenientul Sprînsean Valeriu prin întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție și epuizat odată cu plata sancțiunii sub formă de amendă. Or reclamanta a avut un aport la urmările accidentului rutier.

Accentuează că, dacă reclamanta respecta regulile Regulamentului circulației rutiere, accidentul nu ar fi avut loc. Se reține că potrivit probei anexate de reclamantă, consultația din 03.12.2017 a medicului neuro-pediatru – Bunduchi Andrei din cadrul IMSP Institutul Mamei și Copilului, la aproape un an de la accident, s-a stabilit diagnosticul – disfuncție cerebrală minimă, ceea ce denotă în definitiv lipsa de urmări psiho-emoționale la copil, contrar celor pretinse în cererea de chemare în judecată de Gavlitcaia Natalia, ori cuantumul compensației acordate depinde și de durata menținerii consecințelor vătămării, ori probele la dosar, ar fi putut să reflecte stări psiho-emoționale doar imediat după accident.

În final a menționat că, instanța de judecată, urmează la examinarea aspectelor ce țin de încadrarea faptei contravenționale, categoria și intenția admisă de Sprinsean Valeriu la producerea accidentului, precum și aportul Reclamantei la producerea accidentului dat, consecințele survenite, urmare a cărui fapt cuantumul prejudiciului moral în echivalent bănesc necesită a fi apreciat, determinant la stabilirea unei valori rezonabile, proporționale și suficiente pentru a compensa retrăirile, frustrările și disconfortul moral-psihologic cauzate victimelor formale ale contravenției.

Prin hotărârea din 16 noiembrie 2022 a Judecătoriei *****, sediul Centru, a fost admisă cererea depusă de compania de asigurări ”Galas” SA cu privire la ridicarea excepției de tardivitate.

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Gavlițcaia Natalia în interesele copilului minor Gavlițchi Alexandr către compania de asigurări ”Galas” SA cu privire la repararea prejudiciului moral și material, ca tardivă.

S-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Gavlițcaia Natalia în interesele copilului minor Gavlițchi Alexandr către Sprînsean Valeriu cu privire la repararea prejudiciului moral și material, ca întemeiată.

S-a încasat din contul lui Sprinsean Valeriu în contul copilului minor Gavlițchi Alexandr suma de 50 000 lei (cincizeci mii) cu titlul de prejudiciu moral, suma de 3000 lei (trei mii) cu titlul de cheltuieli pentru întocmirea raportului de evaluare psihologică, suma de 300 lei (trei sute) cheltuieli pentru citare publică, suma de 600 lei (șase sute) cheltuieli pentru citare prin intermediul executorului judecătoresc, suma de 2500 lei (două mii cinci sute) cu titlul de cheltuieli de asistență juridică.

În rest cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată.

Prin încheierea din 19 ianuarie 2023 s-a corectat greșeala materială din dispozitivul hotărârii Judecătoriei *****, sediul Centru din 16 noiembrie 2022, nr. 2-23979/19 (2-19190498-12-2-29112019-1), emisă la cererea de chemare în judecată depusă de Gavlițcaia Natalia în interesele copilului minor Gavlițchi Alexandr, Gavlițcaia Natalia către Sprînsean Valeriu, compania de asigurări ”Galas” SA cu privire la repararea prejudiciului moral și materiale.

S-a completat în dispozitivul hotărârii Judecătoriei *****, sediul Centru din 16 noiembrie 2022, nr. 2-23979/19 (2-19190498-12-2-29112019-1), emisă la cererea de chemare în judecată depusă de Gavlițcaia Natalia în interesele copilului minor Gavlițchi Alexandr, Gavlițcaia Natalia către Sprînsean Valeriu, compania de asigurări ”Galas” SA cu privire la repararea prejudiciului moral și materiale, în partea introductivă și dispozitivă: după cuvintele ”Gavlițchi Alxandr” s-a completat cu cuvintele ”, Gavlițcaia Natalia”.

La 15 decembrie 2022, avocatul Eduard Hadei, în interesele lui Sprînsean Valeriu a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

În motivarea cererii de apel apelantul a invocat dezacordul cu hotărârea contestată, indicând în acest sens că instanţa a încălcat normele de drept procedural prevăzut de art. 388 alin. (2) din CPC, ori instanţa era obligată, sub aspectul disponibilităţii în litigiu, să se refere şi să argumenteze poziţiile părţilor în dosar şi raportarea la fiecare parte în cadrul soluţiei. Cereri de renunţare la pretenţii, nu au fost formulate în adresa instanţei de Gavliţcaia Natalia, ceea ce denotă o distorsionare a soluţiei judecătoreşti în ceea ce se referă la un participant la dosar, ori în calitate de instanţă de apel, soluţia Curţii de Apel ar trebui să se fundamenteze şi să sancţioneze toate aspectele ce relevă încălcări în cadrul controlulului judiciar. Omiterea din calitatea părţii de reclamant, produsă de

instanţa de fond la pronunţarea soluţiei, determină repercursiuni în ceea ce ţine de drepturile încălcate ale părţii pârâte/apelante, ori evenimentul rutier s-a înfăptuit cu concursul direct, intenţionat şi prejudiciabil, anume a Nataliei Gavliţcaia, care a admis uşuratic traversarea printr-un loc nepermis a străzii, favorizând tamponarea ei şi a copilului minor de către Apelantul Sprinsean Valeriu.

Notează că, reclamanta Gavliţcaia Natalia, cât şi în calitate de reprezentantă a fiului Gavliţchi Alexandr, în cererea de chemare în judecată, invocă încălcarea legislaţiei civile naţionale, precum şi prevederile Convenţiei Europene pentru Drepturile Omului, în ceea ce ţine de încasarea prejudiciului moral, fără a raporta normele legii materiale la fapta presupus generatoare de prejudicii, invederate şi opuse Reclamatului Sprinsean Valeriu. Acest fapt denotă caracterul pur declarativ al cererii de chemare în judecată, caracterizat prin inconsistenţa probatorie, prin care doar se invocă un eveniment juridic - fapta contravenţională în sarcina lui Sprinsean Valeriu. Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanţelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea cererii şi indicarea explicită şi relevantă a înscrisurilor pe care se construiesc pretenţiile, raportarea probatoriului la normele de drept material, pretins încălcate, dovedirea prejudiciului moral ca existent şi real, şi prin cumul existenţa raportului de cauzalitate dintre evenimentul juridic ilicit cu paguba morală suferită, ori instanţa de judecată în soluţia adoptată a substituit calitatea de reprezentare a părţii reclamante, arogarea atribuţiilor improprii de instanţă de judecată, în dauna drepturilor încălcate cu privire la un proces echitabil ale lui Valeriu Sprinsean.

Reiterează că, potrivit prervederilor art. 15 din Codul civil (operaţional până la 01.03.2019, în perioada producerii evenimentului rutier), drepturile personale nepatrimoniale şi alte valori nemateriale sunt apărate în cazurile şi în modul prevăzut de prezentul cod şi de alte legi, în limita în care folosirea modalităţilor de apărare a drepturilor civile reiese din esenţa dreptului încălcat şi din caracterul consecinţelor acestei încălcări, ceea ce determină în mod lipsit de dubii faptul că, la momentul producerii accidentului rutier, dreptul la viaţă şi siguranţă, rezidă dintr-un comportament legal al victimei (Gavliţcaia Natalia), care nu se extinde şi nu este asigurat pe calea de circulaţie a automobilelor.

Specifică că, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel, or revendicarea de bază a acţiunii, se referă la încasarea pagubei morale, urmare a accidentului rutier, impune subsumarea chestiunilor faptice produse cu stabilirea şi descrierea exhaustivă a suferinţelor profunde, ireconciliabile şi reale de natură morală suferite, determinat de un comportament legal al victimei, ceea ce ar fi justificat legal aplicarea dispoziţiilor art. 1423 alin. (1) din Codul Civil.

Susţine că, proba invocată de partea reclamantă/Intimată, reprezentată de procesul verbal cu privire la contravenţie MAI 03307209 din 18.02.2016, prin care

contravenientului Sprinsean Valeriu i-a fost aplicată sancţiunea administrativă, doar ca probă în sine nu poate face dovada existenţei prejudiciului moral, or, cuantumul prejudiciului moral în echivalent bănesc, pretins spre încasare de reclamantă, în valoare de 50000 de lei, este unul exagerat, disproporţionat şi neraportat circumstanţelor obiective ale faptei pretins ilicite în sarcina lui Sprinsean Valeriu, ori după cum a fost invocat, sancţiunea contravenţională suportată de Sprinsean Valeriu, trebuie privită în context multiaspectual, circumstanţiat, probatoriului deplin relevant pentru stabilirea justă a existenţei şi mărimii pagubei morale, instanţa de fond, pripit şi nefundamentat a acceptat univoc poziţia reclamantei/intimate, abordând poziţia de a face abstracţie deplină de argumentele părţii pârâte.

Accentuează că, pentru speţa în cauză, în mod efectiv la aflarea adevărulu şi pentru emiterea unei hotărâri legale este necesar a se ţine seama de toate circumstanţele şi împrejurările în care s-a produs evenimentul generator de efecte juridice, ori este irelevant să se evidenţieze anumite elemente în detrimentul celorlalţi, or după cum a fost adus în evidenţă, examinarea dosarului şi pronunţarea soluţiei are loc doar în cazul în care se analizaează multiaspectual şi toate probele, iar proba sancţiunii administrative neavând un caracter prestabilit şi definitoriu, avându-se în vedere că potrivit prevederilor art. 123 din Codul de Procedură civilă, doar hotărârile judecătoreşti irevocabile în cauze civile şi sentinţe pe cauze penale, nu pot fi puse la îndoială în ceea ce se referă la faptele constatate ca notorii situaţie inaplicabilă şi în ceea ce priveşte actele judecătoreşti ce ds referă la pedepsele contravenţionale.

Afirmă că, Sprinsean Valeriu a fost sancţionat pentru încălcarea normelor de circulaţie rutieră, cu vinovăţie, prin imprudenţă, iar faptul că Gaviliţcaia Natalia nu a fost în mod echitabil plasată în aria răspunderii contravenţionale, nu a fost în puterea şi posibilitatea apelantului/Pârâtului, să schimbe situaţia dată. Organul constatator, în mod absolut necesar, urma să constate şi fapta Nataliei Gavliţcaia, ca una contravenţională, comisă cu intenţie directă, or odată ce Gavliţcaia Natalia nu a fost supusă sancţiunii pentru fapta proprie, dincolo de faptul dat, instanţa nu se poate prevala stricto senso de existenţa sancţiunii administrative în sarcina lui Valeriu Sprinsean.

Relevă că, în situaţia în care Gavliţcaia Natalia ar fi respectat regulile circulaţiei rutiere în calitate de pieton, nu ar fi avut loc evenimentul juridic, or Sprinsean Valeriu a condus autovehiculul pe carosabilul destinat autovehiculelor, fiind interzisă traverasarea în acel loc de către pietoni. Mai mult, Gavilţcaia Natalia a pus în pericol şi integritatea fizică a persoanei pe care o reprezintă - fiul acesteia, ignorând prin faptă proprie, comisă cu intenţie directă, regulile de circulaţie rutieră, dar pretinzând plasarea responsabilităţii în sarcina lui Valeriu Sprinsean, prevalându-se de norme de drept independente de fapta acesteia - Regulamentul de

circulaţie rutieră.

Specifică că, având în vedere evenimentul care a avut loc, generator de drept la acţiune în revendicare, în mod normal se acceptă că existau la acel moment al producerii acidentului rutier pentru Gavliţchi Alexandr temeri, angoase şi somn agitat cu coşmaruri şi frustări psiho-emoţionale, păstrându-se un caracter rezonabil şi proporţional, admisibil dintre fapta pretins prejudiciabilă şi starea morală păgubită, ori din concluziile specialistului psiholog din cadrul entităţii private Centrul Psihologic „Equilibrium" SRL, întocmite la data de 8 februarie 2018, la mai mult de 2 ani de la accident, se deduc exact chestiunile enumerate, care se încadrează în limita consecinţelor fireşti care ar putea surveni în urma unui eveniment rutier, dar fără a se releva o careva legătură cauzală cu accidentul rutier.

De asemenea a indicat că, potrivit probei anexate de Natalia Gavrilă - Consultaţia din 03.12.2017 a medicului neuropediatru - Bunduchi Andrei din cadrul IMSP Institutul Mamei şi Copilului, la aproape un an de la accident, s-a stabilit diagnosticul - Disfuncţie cerebrală minimă, ceea ce denotă în definitiv lipsa de urmări psiho-emoţionale la copil, contrar celor pretinse în cererea de chemare în judecată de Gavliţcaia Natalia, ori cuantumul compensaţiei acordate depinde şi de durata menţinerii consecinţelor vătămării, ori probele la dosar, ar fi putut să reflecte stări psiho emoţionale doar imediat după accident, nicicum manifestate în timp.

Consideră că, este necesar de adus în evidenţă că reacţii extreme, de o gravitate dincolo de natura trăirilor normale la Gavliţchi Alexandr, nu au fost atestate nici printr-o dovadă pertinent medicală la materialele cauzei, ori în condiţiile în care se invocă prejudiciul moral, urmare doar a accidentului rutier din 29.01.2016, fără a se pretinde compensări dincolo de limitele de timp în care ar putea fi examinate consecinţe de natură psiho-emoţională, consideră că, proba de la SRL „Equilibrium" apare în economia dosarului ca una complet irelevantă, dat fiind renunţarea Reclamantei/Intimatei, la opţiunea stabilirii stării psiho-emoţionale a copilului imediat după accident prin expertiză a Centrului de medicină legală, unica instituţie abilitată cu asemenea competenţe, dat fiind dispoziţiile art. 148 din Codul de procedură civilă, actele reviziei ori ale inspecţiilor departamentale, precum şi raportul scris al specialistului, nu pot înlocui raportul de expertiză şi nici nu exclude necesitatea efectuării expertizei în aceeaşi problemă.

În ședința instanței de apel apelantul Sprînsean Valeriu și reprezentantul său, avocatul Eduard Hadei au solicitat admiterea cererii de apel în sensul formulat.

Intimata Natalia Gavlițcaia și avocatul Marcel Burlacu, în ședința de judecată au solicitat respingerea cererii de apel.

Reprezentantul intimatei Compania de asigurări ”Galas” SA, fiind citat legal, în ședința de judecată nu s-a prezentat, astfel instanța, în temeiul art.379 al.(2) CPC, a dispus examinarea cauzei în absența reprezentantului său.

Aici, instanța de judecată menționează că CtEDO reamintește că un stat nu poate fi considerat răspunzător atunci când o parte, citată legal și informată despre obiectul cauzei, renunță în mod expres la dreptul de a se prezenta în instanță şi de a se apăra (Cauza Poitrimol împotriva Franţei, Hotărârea din 23 noiembrie 1993, seria A nr. 211-K. p. 13, § 31). Atitudinea reclamanților ar echivala cu o renunțare la dreptul de a apărea în instanță și de a se apăra.

Audiind părțile, studiind cererea de apel şi materialele cauzei, Colegiul civil consideră că apelul declarat de avocatul Eduard Hadei, în interesele lui Sprînsean Valeriu, urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii instanţei de fond din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept: să respingă apelul şi să menţină hotărîrea primei instanţe.

Conform prevederilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Potrivit dispoziţiilor art.373 alin. (1), (2), (3), (5) CPC, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

Concomitent, instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor

motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conţinutul celor relatate Colegiul reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art.373 alin. (1), (2), (3), (5) CPC, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Colegiul Civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Instanța de apel constată că obiectul prezentei cereri de chemare în judecată constituie încasarea prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor efectuate în legătură cu contractarea serviciilor unei dădace, cheltuielilor legate de asistență juridică, asistență medicală și tratament în rezultatul comiterii contravenției administrative.

Examinând cererea de chemare în judecată, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Gavlițcaia Natalia în interesele copilului minor Gavlițchi Alexandr , Gavlițcaia Natalia către compania de asigurări ”Galas” SA cu privire la repararea prejudiciului moral și material, ca tardivă, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Gavlițcaia Natalia în interesele copilului minor Gavlițchi Alexandr, Gavlițcaia Natalia către Sprînsean Valeriu cu privire la repararea prejudiciului moral și material, ca întemeiată.

Verificând legalitatea hotărârii primei instanțe în raport cu prevederile aplicabile la caz şi criticile aduse în apel, instanţa de apel constată că instanţa de judecată ierarhic inferioară, corect a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a cerințelor reclamantei Gavlițcaia Natalia.

La această concluzie instanța de apel a ajuns din următoarele considerente.

Cu privire la excepția de tardivitate înaintată de S.A. ”Galas”.

Conform art. 186^1 alin. (2) din Codul de procedură civilă, prevede că, excepția de tardivitate și, după caz, repunerea în termen se soluționează în ședință de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanților citați legal nu împiedică examinarea cererilor.

Colegiul civil reține că, prin încheiere protocolară a primei instanțe s-a dispus examinarea cererii odată cu fondul cauzei, pentru a nu admite expunerea pe

fondul cauzei, reieșind din faptul că la caz sunt doi pârâți. Totodată, instanța a luat în considerare că, cauza civilă este din a.2019, cererea este depusă în interesele copilului minor, iar anterior, cererea cu privire la ridicarea excepției de tardivitate a fost pusă în discuție în ședință de judecată, însă din motive obiective, judecătorul nu s-a expus prin încheiere.

Instanța de apel constată că, Legea nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule este un act normativ, care impune asigurarea obligatorie de răspundere civilă a tuturor deținătorilor de autovehicule, iar necunoașterea prevederilor acestor, nu poate fi invocată, or aceasta este publică.

Accidentul rutierir a avut loc la 19.01.2016, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă la 29.11.2019.

La depunerea cererii de chemare în judecată, reprezentantul reclamantei nu a indicat SA ”Galas” compania de asigurări, ca pîrît.

Potrivit materialilor cauzei civile, reprezentantul pârâtului ”Galas” SA la 25 martie 2021 a înaintat o cerere către instanța de judecată prin care a solicitat să i-a cunoștință cu materialele cauzei civile, iar în ședința din 07.05.2021, prin cerere a fost atras ca copîrît.

În conformitate cu art. 2038 din Codul civil, dacă legea nu prevede astfel, acțiunea în reparare a prejudiciului se prescrie în termen de 3 ani începând cu momentul în care persoana vătămată a cunoscut sau trebuia să cunoască existența prejudiciului şi persoana obligată să-l repare.

Potrivit art. 391 alin. (1) din Codul civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani. Tot în acest context, art. 395 din Codul civil, prevede că, termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acțiune. Dreptul la acţiune se naşte la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

La caz, dreptul la acțiune, apare din momentul comiterii accidentului, întocmirii procesului verbal cu privire la contravenție, or nimeni nu poate nega existența unei legi care prevede procedura de reparare a prejudiciului și persoana responsabilă.

Totodată, în cazul în care, victima este o persoană fizică, care nu cunoaște prevederile legale, instanța de judecată, poate admite că aceasta să nu cunoască, prevederile legii speciale.

Cu toate acestea, cererea de chemare în judecată a fost depusă la 29.11.2019, de către avocatul Marcel Burlacu care a anexat la cererea de chemare în judecată schița accidentului rutier unde la rubrica ”în rezultatul accidentului rutier a fost deteriorat era inscripția ”Asigurat RCAM 002031344 din 10.01.2016, ”Galas” (f.d.49).

Prin urmare, la data depunerii cererii de chemare în judecată avocatul cunoștea despre asigurator și care este numărul poliței de asigurare.

Astfel, se reține că de la data săvârșirii accidentului 29.01.2016 pînă la atragerea în proces a SA ”Galas” 07 mai 2021 au trecut 5 ani și 5 luni, prin urmare pretenția cu privire la repararea prejudiciului material înaintată față de S.A. ”Galas” a fost depusă tardiv.

Luînd în considerație cele expuse, Colegiul civil consideră că instanța de fond just a respins cererea de chemare în judecată depusă de Gavlițcaia Natalia în interesele copilului minor Gavlițchi Alexandr, Gavlițcaia Natalia către compania de asigurări ”Galas” SA cu privire la repararea prejudiciului moral și material, ca tardivă.

Actele cauzei certifică faptul că, la 18.02.2016, ora 17:00 a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție potrivit căruia, la 19.01.2016, ora 18:00 Sprinsean Valeriu, aflîndu-se în mun. *****, str. Ion Creangă, a ignorat prevederile pct. 40, din Regulamentul circulației rutiere, a comis contravenția prevăzută de art. 242 alin. (2) din Codul contravențional. Potrivit procesului verbal prejudiciu a fost cauzat lui Gavlițcaia Natalia și Gavrilitcaia A (f.d.16).

Art. 242 alin. (2) Cod contravențional, prevede atragerea la răspundere contravențională pentru încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulație rutieră soldată cu cauzarea de vătămări corporale uşoare victimei sau cu deteriorarea considerabilă a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalațiilor rutiere, a altor instalații sau a altor bunuri.

Potrivit materialelor cauzei, Sprinsean Valeriu conducând automobilul de model ***** XC 90, cu n/î ***** ***** manifestând imprudență la trafic și ignorând prevederile pct. 40 alin. (1) din Regulamentul circulației rutiere a lovit pietonii Gavrilitcaia Natalia și minorul Gavrilitchi Alexandr (f.d.8, 16).

La 29 ianuarie 2016 copilul minor Gavlitchi Alexandr a fost examinat de către medicii de la urgență, potrivit fișei medicale a bolnavului de staționare (f.d.18) fiindu-i constatat comoție cerebrală, hematom și tot în acea zi a fost internat în spital pentru supraveghere medicală. A fost externat la 05.03.2016 (f.d.41) cu recomandări de supraveghere la medicul de familie.

La 05 februarie 2016 a fost întocmit raportul de constatare medico-legală, potrivit căruia: în rezultatul examinării medico-legale a datelor documentelor medicale prezentate pe numele cet. Gavlitchi Alexandr s-a constatat traumă cranio-cerebrală acută închisă manifestată prin contuzie cerebrală minoră, hematom subapouneurotic frontal, excoriații la nivelul regiunii fronto – nazale, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare ușoară (f.d. 52, 53).

Totodată, la 11 noiembrie 2016 în urma unui control medical lui Gavlitchi

Alexandr i-a fost stabilit diagnosticul complet: reținere în dezvoltare psihică și verbală după accidentul rutier din 29.01.2016, cu tramă cranio-cerebrală acuză, contuzie cerebrală (f.d.44).

La 03 decembrie 2017 lui Gavlitchii Alexandr i-a fost stabilit diagnostic disfuncție cerebrală minimă (f.d.145).

La 08 februarie 2018 Centrul psihologic ”Equilibrium” a întocmit raportul de evaluare psihologică potrivit căruia:

Atît minorul ***** Gavlitchi cît și mama sa Natalia Gavlitcaia manifestă simptome ale stresului pst traumatic, ceea ce indică la parcurgerea de către aceștia a situațiilor de stres acut (traumă psihică) în trecut, cu consecințe pe plan somatic, emoțional și comportamental; drept factor generator primar al traumei psihice poate fi considerat accidentul rutier din ianuarie 2016 (situație regăsită în simptomele stresului post-traumatic); drept consecințe ale traumei psihice suportate de minorul ***** Gavlitchi pot fi enumerate: consecințele de ordin psihosomatic (reținere în dezvoltare, enurezis nocturn); de ordin psiho-emoțional (stări de surmenaj psihic, inhibiție emoțională, stări de anxietate); de ordin social/comportamental (evitarea comunicării deschise și a contactelor sociale, dificultăți verbale);

Drept consecințe ale traumei psihice suportate de mama Natalia Gavlitcaia pot fi enumerate: consecințe de ordin psihosomatic (spasm respirator și sindromul post traumatic), de ordin psiho-emoțional (frustrare, depresie mascată, confuzie mintală, anxietate de sănătate, anxietate focusată pe moartea apropiaților); de ordin social/comportamental (ruminații, comportament compulsiv legat de îngrijirea copiilor, neîncrederea în oameni); evaluarea situației psiho-emoționale a copilului indică la prezența unui nivel scăzut de adaptare neuro-psihică, cu semne de surmenaj psihic, asociat cu simptome somatice și vulnerabilitate emoțională, ce poate genera pe termen lung stări de depresie și comportament dezadaptative.

Starea psihică a minorului Alexandr Gavltchi și a mamei sale Natalia Gavlitchi la momentul de față este afectată atât de situația traumatică legată de accidentul din 2016 cât și de derularea evenimentelor actuale (f.d.126-131).

De asemenea, este important de menționat că la 19 februarie 2016 soției pârâtului i-a fost expediată poza cu copilul traumat și un mesaj, la care soția a răspuns, că la momentul producerii accidentului ei nu se aflau în țară (f.d.62-66).

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție MAI 03307209 din 18.02.2016 și Decizia agentului constatator d aceiași dată, contravenientului Sprînșean i-a fost aplicată amendă administrativă în sumă de 60 UC ceea ce constituie suma de 1000 lei (f.d.16).

Prin hotărârea Judecătoriei *****, sediul Buiucani din 27 februarie 2019 contestația depusă de către Sprînsean Valeriu împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI 03307209 și decizia cu privire la aplicarea

sancțiunii contravenționale din 18.02.2016, s-a respins ca tardivă (f.d. 73-75).

Prin decizia Curții de Apel ***** din 20 august 2019 a fost respins ca nefondat recursul declarat de către avocatul Eduard Hadei în interesele lui Valeriu Sprînsean și s-a menținut hotărârea Judecătoriei *****, sediul Buiucani din 27 februarie 2019 (f.d.73-79).

În baza art. 45 alin. (1) Cod civil, persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenție îl poate apăra prin acțiune civilă depusă conform legislației procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial şi a celui nepatrimonial cauzate prin contravenție. Prezentul alineat se aplică în egală măsură şi în cazul în care, în sensul art. 30 alin.(11), se consideră că făptuitorul nu a fost supus răspunderii contravenționale.

În conformitate cu art. 1398 alin. (1) și (2) Cod civil, cel care acționează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Colegiul civil reține că, atât Gavlitcaia Natalia cât și copilul minor Gavlitchi Alexandr al acesteia au fost victimele unui accident rutier soldat cu o vătămare ușoară a copilului minor Gavlitchi Alexandr. La momentul producerii accidentului, Gavlitchi Alexandr avea vârsta de 3 ani.

Pîrîtul Sprinsean Valeriu a fost sancționat contravențional, iar acesta a executat pedeapsa aplicată, achitând amenda, și la etapa inițială nu a contestat-o. Pîrîtul a contestat procesul verbal cu privire la contravenție, după depunerea cererii de chemare în judecată, contestația fiind respinsă ca tardivă. Hotărârea este irevocabilă.

Colegiul civil consideră că instanța de fond just a conchis că în speță, pîrîtul a săvîrșit o contravenție, fiind atras la răspundere contravențională, fapt care este stabilit printr-un act irevocabil al instanței de judecată.

Astfel temei de antrenare a răspunderii delictuale sub aspectul constatării prejudiciului moral deja există, or reclamanții solicită repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție.

Ce ține de comiterea cărorva fapte contravenționale de către reclamantă, se reține că, la materialele cauzei nu a fost anexat nici un proces-verbal, iar cele invocate de către reprezentantul părții pârâte ține de stabilirea mărimii compensației morale, nu și temei de degrevare din repararea prejudiciului moral.

Potrivit art. 1423 din Codul civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea suferinţelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie al autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această compensare poate aduce satisfacţie persoanei vătămate.

Caracterul şi gravitatea suferinţelor psihice sau fizice le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, precum şi statutul social al persoanei vătămate.

În conformitate cu art. 1422 din Codul civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin echivalent bănesc.) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial. Reparația prejudiciului moral se face și în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului , muncii neremunerate în folosul comunității și în alte cazuri prevăzute de lege.

Luînd în considerație cele expuse, instanța de apel reiterează că instanța ierarhic inferioară corect a reținut că, părțile sunt în litigiu, din anul 2019, și pe toată durata litigiului s-a discutat despre o tranzacție de împăcare, însă nu au ajuns la un consens, reprezentantul pârâtului solicitând respingerea cererii de chemare în judecată în totalitate.

Ce privire la existența prejudiciului moral.

Colegiul civil consideră că, prin încălcarea normelor din Regulamentul circulației rutiere, pârâtul a cauzat o vătămare corporală copilului Minor Gavlitchi Alexandr.

Această vătămare, este vizibilă însăși prin poza, expediată de către reclamantă pîrtului și constatată prin raportul de constatare medico-legală, raportul de evaluare psihologică și constatările medicale post-accident. Cauzarea unei vătămări corporale unui copil de 3 ani, implică și existența unui prejudiciu moral, or copilul a fost traumat psihologic și fizic fiind internat în spital, iar mama acestuia, fiind nevoită să stea cu copilul în spital, în momentul în care avea un nou născut acasă, să meargă cu copilul la investigați medicale și să întreprindă acțiuni pentru a diminua prejudiciul fizic al copilului.

Prin urmare cauzarea unei vătămări corporale copilului atrage implicit și retrăieli, frustrări morale a copilului minor și a mamei.

La stabilirea cuantumului prejudiciului moral s-a ținut cont de comportamentul pârâtului care pe o perioadă de 5 ani nu s-a interesat niciodată de prejudiciul cauzat copilului minor, menționînd că vinovată în vătămarea acestuia se află mama copilului minor. Totuși a avut de suferit un copil minor de 3 ani și manifestarea nici un interes față de urmările prejudiciabile, denotă reua-credință a pîrîtului. Or în toată această perioadă de timp copilul minor a suferit o vătămare fizică, comoție cerebrală, a fost internat în spital, a avut probleme în dezvoltare ca

urmare a accidentului, iar mama copilului, reieșind din interesul superior al copilului, merge la consultații medicale, pentru a asigura creșterea armonioasă a copilului.

Suplimentar, se reține că inițial reclamanta a solicitat prejudiciul moral de 100 000 lei, ulterior, și-a concretizat acțiunea și a micșorat cuantumul pretențiilor la suma de 50 000 lei, nefiind o sumă excesivă. Însăși cuantumul prejudiciului moral, solicitat, este, temei de a considera neîntemeiată afirmația reprezentantul pîrîtului, precum că mama dorește să revendice neîntemeiat (îmbogățire ilicită) sume de bani de la pîrît.

Colegiul civil consideră că, prin urmare, suma de 50 000 lei cu titlul de prejudiciu moral este proporțională vătămărilor cauzate atît mamei cît și fiului minor.

Se resping afirmațiile apelantului precum că, instanţa a încălcat normele de drept procedural prevăzut de art. 388 alin. (2) din CPC, ori instanţa era obligată, sub aspectul disponibilităţii în litigiu, să se refere şi să argumenteze poziţiile părţilor în dosar şi raportarea la fiecare parte în cadrul soluţiei. Or, analizând lucrările dosarului, Completul de judecată consideră că temeiurile de casare a hotărârii instanței de fond sunt invocate pur declarativ, fără a fi aduse argumente relevante în sensul existenței respectivelor temeiuri de casare integrală a hotărârii judecătorești.

Sunt neîntemeiate și afirmațiile apelantului precum că, dacă mama copilului minor nu încălca regulile circulației rutiere, accidentul nu avea să aibă loc, Colegiul civil reține că nu este nici un proces verbal de tragere la răspundere contravențională a mamei copilului. Mai mult ca atît, pe o perioada de 5 ani de zile nu a fost scrisă nici o plîngere de către pîrît organului competent pe marginea acestui aspect, or instanța de judecată, într-o cauză civilă nu are competența de a stabili răspunderea contravențională. Or, încălcarea regulamentului circulației rutiere de către pîrît este un fapt stabilit, deoarece pîrîtul a comis o contravenție și urmează să răspundă în ordinea civilă pentru repararea prejudiciului moral și material cauzat părților vătămate.

Colegiul civil constată că argumentele invocate în cererea de apel, au fost deja supuse examinării şi aprecierii juste de către instanţa de fond, fiindu-le oferite concluziile de rigoare, iar actele normative vizate au fost interpretate şi aplicate elocvent de instanţa de fond prin prisma circumstanţelor importante ale pricinii. Instanţa de apel notează că, reprezentantul apelantului nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalităţii hotărârii instanţei de fond.

Mai mult, reieșind din principiul disponibilității părților în procesul civil și în virtutea prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care indică expres că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel, Colegiul

judiciar a constatat cu certitudine că apelantul în instanța de apel nu a putut confirma prin probe circumstanțele pe care le invocă drept temei al admiterii cererii de apel.

Cu privire la încasarea cheltuielilor de judecare a cauzei, instanța de apel reține următoarele.

Potrivit art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a pricinii.

În baza art.94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) şi (1/1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b) copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislație; c) listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

Referitor la cheltuielile de judecată, instanța de apel reține că reclamanții au fost reprezentați în instanța de judecată de avocatul Marcel Burlacu în baza mandatului nr. 1260113 din 18 noiembrie 2019 (f.d. 2).

Corespunzător, reieşind din practica judiciară în instanţele naţionale și recomandarea Consiliului Uniunii Avocaţilor din 30.03.2012 privind cuantumul onorariilor avocaţilor şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică, ținînd cont de esența prezentei spețe, munca efectiv depusă de către avocat, precum și de faptul că reclamanții au avut cîștig de cauză, Colegiul civil consideră că suma de 2500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică este una rezonabilă şi proporţională, corespunzătoare circumstanţelor de fapt ale cauzei şi susceptibilă compensării.

Din considerentele enunțate, Colegiul consideră că instanța de fond just a încasat suma de 3000 lei (trei mii) cu titlul de cheltuieli pentru întocmirea raportului de evaluare psihologică, suma de 300 lei (trei sute) cheltuieli pentru

citare publică, suma de 600 lei (șase sute) cheltuieli pentru citare prin intermediul executorului judecătoresc, suma de 2500 lei (două mii cinci sute) cu titlul de cheltuieli de asistență juridică.

În consecinţă, instanţa de apel, prin prisma jurisprudenţei CEDO şi anume cauza Rebait şi alţii contra Franţei, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Comisia a menţionat că „... art. 6 § 1 al Convenţiei, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanţă de recurs, întemeindu-se pe dispoziţii legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinţei pronunţate de o instanţă inferioară, ca fiind lipsit de şanse de succes", consideră necesar de a respinge şi alte argumente invocate în apel, mai mult că acestea nu denotă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată la caz a normelor de drept material sau procedural de către instanţe.

Din considerentele menţionate şi avînd în vedere că prima instanţă a examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural şi apreciind probele în conformitate cu art.130 Codul de procedură civilă, a emis o hotărîre legală, iar argumentele invocate în cererea de apel nu au suport probator, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge apelul şi de a menţine hotărîrea Judecătoriei *****, sediul Centru din 16 noiembrie 2022, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gavlițcaia Natalia în interesele copilului minor Gavlițchi Alexandr, Gavlițcaia Natalia către Sprînsean Valeriu, compania de asigurări "Galas" SA cu privire la repararea prejudiciului moral și material.

În conformitate cu prevederile art.385 lit. a), art.390 CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ,

d e c i d e:

Se respinge cererea de apel declarată de avocatul Eduard Hadei, în interesele lui Sprînsean Valeriu.

Se menține hotărârea Judecătoriei *****, sediul Centru din 16 noiembrie 2022, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gavlițcaia Natalia în interesele copilului minor Gavlițchi Alexandr, Gavlițcaia Natalia către Sprînsean Valeriu, compania de asigurări "Galas" SA cu privire la repararea prejudiciului moral și material.

Decizia este definitivă, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei motivate.

Președintele ședinței,
Judecătorul Ana Panov

Judecătorii Angela Braga

Viorica Mihaila